

Ольга Дехтяр

слухач магістерської програми

Тернопільський національний економічний університет

Тетяна Дідоренко

к.е.н., доцент

Тернопільський національний економічний університет

ТРАНСФОРМАЦІЇ ПРОФЕСІЇ БУХГАЛТЕРА В УМОВАХ РОЗВИТКУ «ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ»

День за днем нові технології проникають у все більшу кількість сфер суспільного життя. Бухгалтерська справа не залишилася без уваги, тепер інформаційні технології безпосередньо пов'язані з професією бухгалтера. У статті піднімається питання трансформації цієї професії в нових, «цифрових», умовах.

Протягом досить довгого часу професія бухгалтера є однією з найбільш затребуваних професій на ринку праці і останні кілька років вона зазнала серйозних змін, так як перехід до ринкової економіки дав поштовх до розвитку нових технологій, які були впроваджені і в бухгалтерську справу. Ні для кого не секрет, що технічний прогрес за останній час проник в усі сфери суспільного життя, без уваги не залишилися і економічні відділи підприємств і організацій, НТП досить сильно вплинув на технічну базу. Абсолютна більшість працівників бухгалтерії використовують дані всесвітньої мережі, щоб більш ефективно вести бухоблік і дізнаватися про те, що було невідомо, в лічені хвилини. Бухгалтеру тепер не потрібно чекати чергового випуску журналу, в якому відображаються нововведення, що стосуються бухобліку, досить увійти в Мережу і відразу побачити поновлення, що спрощує роботу і звільняє час для найбільш важливих справ, ніж перечитування журналів. Таким чином, в даному випадку існує кілька систем, що допомагають практикуючим бухгалтерам не втрачати час на поїздки в інші міста для того, щоб підвищити свої навички ведення обліку та отримати новий досвід і знання, що безпосередньо позначиться на якості ведення бухгалтерського обліку та роботи підприємства в цілому. Це в свою чергу вплине на ефективність роботи бухгалтерського відділу, прийняття управлінських рішень та, можливо, навіть на прибутку організації. Крім іншого, бухгалтер уже перестав бути звичайним співробітником, який веде бухгалтерський облік, професія за останні кілька років змінилася досить сильно за рахунок введення тих же цифрових технологій. Тобто ті зміни, що ми розглядаємо, стосуються не тільки самого обліку, а й бухгалтерської професії. На сьогоднішній день бухоблік веде кожна організація, і перелік обов'язків бухгалтера найчастіше залежить від кожної конкретної фірми. Бухгалтер має широке коло обов'язків, зокрема на його плечах лежить складання первинної документації, контроль за її достовірністю, підготовка до рахункової обробки, а також участь в розробці і здійсненні заходів, спрямованих на дотримання фінансової дисципліни та раціонального використання ресурсів. Також бухгалтер відповідає за нарахування заробітної плати працівникам, виплати за цивільними договорами і ПДФО, ведення податкового та управлінського обліку, він становить і здає податкову звітність до фондів і податкову інспекцію і мінімізує податкові виплати. Крім іншого, часто бухгалтер виконує обов'язки, не прописані в посадовій інструкції, іноді на нього покладають і роботу інших бухгалтерів, економлячи на робочих місцях. Крім того, бухгалтер зобов'язаний забезпечити необхідною порівнянною і достовірною бухгалтерською інформацією внутрішніх і зовнішніх користувачів бухгалтерської звітності. Вважається, що скоро з'явиться можливість повністю автоматизувати ведення бухгалтерського та податкового обліку, що звільнить бухгалтера від частини вищеприписаного виду робіт, однак проводити аналіз фінансового стану підприємства все одно доведеться самостійно, але тоді часу на це буде значно більше, а якість результатів аналізу буде вище. Нещодавно проводилося дослідження, яке показало, що від фінансових

директорів (це наступний щабель кар'єрних сходів головного бухгалтера) вимагають більше інформації, це формує завдання перед фінансовим керівником вміти розповісти про компанію зрозумілою і доступною мовою, а також більшою мірою бути партнером по бізнесу, ніж людиною, яка просто аналізує цифри. Тому завдання бухгалтерської звітності полягає в більшій мірі в обробці даних для того, щоб передбачати майбутнє і приймати необхідні рішення, зважувати ризики, а не інтерпретувати минуле. Важливо відзначити, що комп'ютерна грамотність стає базовим навиком, який буде затребуваний завжди. Так вважає британська аудиторсько-консалтингова компанія Ernst & Young.

Останнім часом число бухгалтерів, які бажають підвищити свій професійний рівень, неухильно зростає. Власне, це і є майбутнє професії – перехід бухгалтерів з низьких кваліфікаційних рівнів на вищі, що є позитивною тенденцією розвитку професії. В умовах «цифрової економіки», «економіки знань», можливості бухгалтера і аудитора розширюються, при цьому і зростає коло необхідних цим фахівцям компетенцій. Потреби роботодавців обумовлюють необхідність посилення орієнтації підготовки бухгалтерів на вирішення актуальних завдань обліку, аналізу та аудиту. Для цього необхідна не тільки гармонізація освітніх програм ВНЗ і професійних стандартів, але і використання в навчальному процесі останніх досягнень економічної науки, систематичне підвищення кваліфікації, а також бездоганне дотримання норм професійної етики.

Список використаних джерел

1. Барбаш А. Аутсорсинг в Україні: тенденції и прогнози. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.it4business.ru/business/2149>.
2. Брич В.Я., Корман М. М. Психологія управління: навч. посіб. К. : Кондор, 2013. 379 с.
3. Брич В., Нагара М. Методологічні засади розвитку коучингу в Україні. Україна: аспекти праці. 2009. № 6. С. 18-23.
4. Герасимчук Ю. Історичний розвиток аутсорсингу, переваги та можливості, ризики аутсорсингу. Збірник наукових праць ДЕТУТ. Серія «Економіка і управління». 2004. № 23–24. С. 284.
5. Дідоренко Т. Значення оперативного обліку в системі управління сільськогосподарським підприємством [Текст]. Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації : міжнар. зб. наук. пр. 2017. Вип. 1-2. С. 29-37.
6. Зозульов О. Аутсорсинг як інструмент підвищення конкурентоспроможності вітчизняних підприємств в умовах глобалізації. Економіка України. 2009. № 8(573). С. 16–24.
7. Матвій І. Особливості розвитку ІТ-аутсорсингу в Україні. Львів : Національний університет «Львівська політехніка», кафедра менеджменту організацій, 2013.
8. Цивенко М. Ю. Трансформації професії бухгалтера в умовах розвитку «цифрової економіки». Молодой ученый. 2017. №48. С. 100-102. URL <https://moluch.ru/archive/182/46766/>.
9. Язлюк Б.О. Волошина В. В. Організація обліку витрат операційної діяльності в умовах комплексної автоматизації. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. 2016. Вип. 15. С. 118-121.
10. Язлюк Б.О. Інноваційний менеджмент : навч. посіб. Тернопіль : Економічна думка, 2012. 194 с.